

Dosarul nr. 2ra-2295/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Chistol)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

19 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova
Nina Vascan
Victor Burduh
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Alexandru Mereuță reprezentat de avocatul Ion Paliu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Agrici împotriva lui Alexandru Mereuță, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la repunerea în termen, restituirea împrumutului și încasarea cheltuielilor de judecată,

cererea reconvențională depusă de Alexandru Mereuță împotriva lui Ion Agrici, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la declararea nulității recipisei, contractului de cesiune de creanță și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Alexandru Mereuță, a fost menținută hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost încasat din contul lui Alexandru Mereuță în beneficiul lui Ion Agrici cheltuielile de judecată pentru asistența juridică suportate în instanța de apel,

c o n s t a t ă:

La 18 noiembrie 2016 Ion Agrici a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Mereuță, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la repunerea în termen, restituirea împrumutului și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 25 iulie 2012 i-a acordat cu împrumut lui Alexandru Mereuță suma de 5000 euro.

A menționat că în acea perioadă muncea în Federația Rusă și împreună cu pârâtul au convenit că în cazul dacă nu o să fie acasă, suma împrumutată să o restituie lui Vitalie Pasevin, care îi este prieten și de obicei se află permanent în Republica Moldova.

Astfel, pârâtul Alexandru Mereuță a eliberat recipisă privind primirea împrumutului pe numele lui Vitalie Pasevin.

Reclamantul a declarat că în termenul stabilit, până în data de 25 iulie 2013, pârâtul nu a restituit împrumutul acordat, iar după această dată, nu a mai răspuns la apelurile telefonice și a început să se eschiveze de la rambursarea împrumutului.

Având în vedere situația creată, i-a solicitat prietenului său, Vitalie Pasevin eliberarea unei procuri pentru a putea încasa suma împrumutată prin angajarea unui avocat.

La 3 iunie 2015 Vitalie Pasevin i-a eliberat procura prin care l-a împuternicit să acționeze în numele său și să primească de la Alexandru Mereuță suma de 5000 euro, inclusiv să apeleze la organele și instituțiile de stat în scopul încasării sumei împrumutate.

Ulterior, în baza acestei procuri, s-a adresat unui avocat pentru acordarea asistenței juridice ce ține de procedura de recuperare a împrumutului de la pârâtul Mereuță Alexandru, iar la 16 iulie 2015 a încheiat cu Vitalie Pasevin un contract de cesiune de creanță.

După încheierea contractului de cesiune de creanță, a lăsat actele în original (procura și recipisa) avocatului, care din motive necunoscute le-a inclus într-un alt dosar și timp de mai bine de patru luni, nu le-a putut recupera.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 572, 867, 871 Cod civil.

A solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată, încasarea din contul lui Alexandru Mereuță în beneficiul său a împrumutului în sumă de 5000 euro și cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 3250 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

La 30 martie 2017 Alexandru Mereuță a depus cerere reconvențională împotriva lui Ion Agrici, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la declararea nulității recipisei, contractului de cesiune de creanță și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că în luna iunie 2012 a împrumutat de la Ion Agrici suma de 3000 euro, dar nu 5000 euro, iar la acel moment nu a întocmit vre-o recipisă.

A menționat că, ulterior, la 25 iulie 2012 Ion Agrici l-a obligat să scrie o recipisă precum că a împrumutat de la Vitalie Pasevin suma de 5000 euro, indicând și dobânda ce urmează să o încaseze.

A susținut că recipisa eliberată pe numele lui Vitalie Pasevin este nulă, deoarece acesta fiind audiat în cadrul dosarului penal, a declarat că nu a împrumutat lui Alexandru Mereuță careva sume de bani și nu are careva pretenții față de el, iar suma dată cu împrumut anterior de către Ion Agrici este de 3000 euro și nu de 5000 euro.

La fel, a menționat că la data eliberării recipisei Ion Agrici se afla în țară.

A invocat nulitatea recipisei eliberate la 25 iulie 2012, pe motiv că actul juridic încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic este nul.

De asemenea, a explicat că împrumutul i-a fost restituit lui Ion Agrici pe parcursul anului 2012.

În opinia sa, contractul de cesiune a creanței încheiat între Vitalie Pasevin și Ion Agrici, este un act juridic fictiv și simulat, scopul căruia a fost să se dea în mod intenționat o impresie falsă referitor la presupusa datorie, în acest sens cesionarului Ion Agrici fiindu-i cedată o creanță inexistentă.

Astfel, a considerat că atât recipisa privind împrumutul sumei, cât și contractul de cesiune de creanță sunt fictive, unicul scop fiind intenția lui Ion Agrici de a însuși ilegal pretinsa sumă împrumutată.

În drept, acțiunea reconvențională a fost întemeiată pe prevederile art. 195, 216, 217, 221, 228 Cod civil.

A solicitat recunoașterea și declararea nulă a recipisei din 25 iulie 2012 privind împrumutul sumei de 5000 euro, cât și a contractului de cesiune de creanță din 16 iulie 2015 încheiat între Vitalie Pasevin și Ion Agrici, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a repus în termen și s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ion Agrici. S-a încasat din contul lui Alexandru Mereuță în beneficiul lui Ion Agrici suma restantă a împrumutului în mărime de 5000 euro și cheltuielile de judecată compuse din cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 5000 lei și taxa de stat în sumă de 3 250 lei. Cererea reconvențională depusă de Alexandru Mereuță a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 29 septembrie 2017 Alexandru Mereuță a declarat apel împotriva hotărârii din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Alexandru Mereuță și a fost menținută hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind încasat din contul lui Alexandru Mereuță în beneficiul lui Ion Agrici cheltuielile de judecată pentru asistența juridică suportate în instanța de apel în sumă de 4000 lei.

La 5 iulie 2018, Alexandru Mereuță reprezentat de avocatul Ion Palii a declarat recurs împotriva deciziei din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, nefiind constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar aprecierea probelor a fost una arbitrară.

A susținut că instanțele de judecată au denaturat situația faptică și neîntemeiat au recunoscut ca fiind legal și existent contractul de împrumut.

La fel, a arătat că instanțele de judecată, fără niciun temei justificat au examinat acțiunea lui Ion Agrici, deși aceasta a fost depusă în afara termenului general de prescripție.

În acest sens, a menționat că cererea lui Ion Agrici privind repunerea în termen, nu conține nicio probă concludentă ce ar demonstra imposibilitatea acestuia de a-și exercita dreptul la apărare pe calea acțiunii civile în interiorul termenului legal.

De asemenea, a enunțat că instanțele de judecată în aceeași manieră au aplicat eronat prevederile art. 279 alin. (2) Cod civil, repunând în termen reclamantul după o perioadă de 97 de zile, calculate din ziua în care acesta a cunoscut sau trebuia să

cunoască încetarea motivelor ce justifică depășirea termenului de procedură, precum și în lipsa probelor ce ar dovedi imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în termen.

A mai relatat că declarațiile martorilor de care s-au ghidat instanțele de judecată la repunerea în termen a acțiunii, urmau a fi apreciate critic, deoarece acestea nu corespund adevărului, iar instanța făcând referire la aceste declarații a inversat situația faptică expusă de către martori.

Într-un alt context, a menționat că instanțele de judecată neîntemeiat au ajuns la concluzia de a respinge acțiunea reconvențională, apreciind selectiv probele prezentate de către părți.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 iunie 2018, astfel că recursul declarat la 5 iulie 2018, este în termen.

Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2018, recursul declarat de Alexandru Mereuță reprezentat de avocatul Ion Palii, a fost considerat admisibil și transmis Colegiului lărgit pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea în care a fost repusă în termen și admisă cererea de chemare în judecată depusă de Ion Agrici, și în această parte a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii ca tardivă, precum și a casa decizia instanței de apel în partea încasării cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică suportate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele cauzei s-a constatat că, înaintând la 18 noiembrie 2016 cererea de chemare în judecată, Ion Agrici a solicitat repunerea în termen a acțiunii și încasarea din contul lui Alexandru Mereuță în beneficiul său a împrumutului în sumă de 5000 euro și a cheltuielilor de judecată.

La rândul său, la 30 martie 2017 Alexandru Mereuță a depus cerere reconvențională împotriva lui Ion Agrici, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la declararea nulității recipsei, contractului de cesiune de creanță și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia de a repune în termen și a admite cererea de chemare în judecată a lui Ion Agrici,

respingând cererea reconvențională depusă de Alexandru Mereuță ca fiind neîntemeiată.

Soluția și concluziile primei instanțe au fost apreciate ca fiind juste și de către instanța de apel.

Astfel, instanțele judecătorești inferioare au reținut că este întemeiată solicitarea lui Ion Agrici cu privire la repunerea cererii de chemare în judecată în termen, deoarece probele administrate la dosar cu certitudine stabilesc că acesta a omis termenul de depunere a cererii de chemare în judecată din motive întemeiate, așa cum, la judecarea cauzei a demonstrat intenția sa de a-și realiza accesul la justiție.

În consecință, instanțele de judecată au conchis asupra temeiniciei cerințelor înaintate de către Ion Agrici, menționând că actul juridic întocmit este unul valabil și atestă acordarea împrumutului, nefiind dovedită intenția părților contractului de împrumut de a încheia un act juridic fără ca acesta să producă efecte juridice.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia primei instanței și a instanței de apel în partea repunerii în termen a cererii de chemare în judecată depusă de Ion Agrici, ca fiind greșită și rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a normele de drept material, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, constituie temei de declarare a recursului și în consecință, de casare a hotărârii judecătorești.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reiterează prevederile art. 8 alin. (1) Cod civil, potrivit cărora drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile generale și de la sensul legislației civile.

În conformitate cu art. 267 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Potrivit art. 272 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Iar articolul 271 Cod civil, prevede că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă până la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Actele cauzei atestă că la 25 iulie 2012, între Alexandru Mereuță și Vitalie Pasevin a fost întocmită o recipisă prin care Alexandru Mereuță a confirmat că a luat cu împrumut de la Vitalie Pasevin suma de 5 000 euro, obligându-se să restituie împrumutul acordat în termen de un an din data de 25 iulie 2012 – până în data de 25 iulie 2013.

Tot din materialele dosarului rezultă că la 3 iunie 2015, Vitalie Pasevin i-a eliberat lui Ion Agrici o procură autenticată de notarial, prin care l-a împuternicit pe acesta să-i reprezinte interesele privind primirea de la Alexandru Mereuță a

sumeii împrumutate ce constituie 5000 euro, fiindu-i acordat inclusiv și dreptul de a-l reprezenta în fața instanțelor judecătorești pentru restituirea împrumutului.

Ulterior, la 16 iulie 2015 între Vitalie Pasevin în calitate de cedent și Ion Agrici în calitate de cesionar, a fost încheiat un contract de cesiune de creanță, conform căruia Vitalie Pasevin i-a cesionat cu titlu oneros lui Ion Agrici toate drepturile pe care acesta le deținea în legătură cu creanța în sumă de 5000 euro, scadentă în data de 26 iulie 2013, pentru a fi încasată de la debitorul Alexandru Mereuță, în baza recipisei de împrumut întocmită la 25 iulie 2012.

Analizând probele administrate în cauză, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că intimatul Agrici Ion a omis termenul de adresare în instanța de judecată, depunând acțiunea în data de 18 noiembrie 2016, deși urma să-și realizeze acest drept la 25 iulie 2016, deoarece curgerea termenului de prescripție a apărut din momentul în care acesta a aflat despre încălcarea dreptului său și anume, din 25 iulie 2013, ziua expirării termenului de restituire a împrumutului.

În acest context, instanța de recurs menționează că Ion Agrici urma să înainteze cererea de chemare în judecată în interiorul termenului de 3 ani din ziua când a aflat despre încălcarea dreptului său, or, în speță nu s-au constatat careva circumstanțe ce ar permite suspendarea curgerii termenului de prescripție sau întreruperea acestuia.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție notează că în condițiile art. 279 alin. (1) Cod civil, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată constată că termenul de prescripție extinctivă nu este respectat datorită unor împrejurări legate de persoana reclamantului, dreptul încălcat al persoanei este apărut.

Într-o atare situație, cauzele de omitere a termenului de prescripție pot fi recunoscute întemeiate dacă persoana interesată a luat măsuri de realizare a dreptului său la înaintarea acțiunii în termenul stabilit de lege.

Astfel, în susținerea cerinței de repunere a acțiunii în termen, Ion Agrici a invocat că a omis termenul în legătură cu neonorarea obligațiilor asumate de către avocatul Andrei Habrovan, căruia transmițându-i actele în original, din motive necunoscute le-a inclus într-un alt dosar și timp de patru luni, nu le-a putut recupera.

În acest sens, instanța de recurs conchide că motivele invocate de către Ion Agrici în vederea repunerii în termen a cererii de chemare în judecată, nu justifică omiterea întemeiată a termenului de prescripție, iar concluzia instanțelor de judecată referitoare la repunerea cererii în termen în baza declarațiilor martorilor este neîntemeiată și se combate prin însuși declarațiile martorului Andrei Habrovan, care a comunicat că a restituit lui Ion Agrici actele pe care le deținea, în vara anului 2016, la solicitarea ultimului.

Mai mult decât atât, în acord cu art. 279 alin. (2) Cod civil, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât dacă partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea unui termen de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de prescripție.

Prin urmare, instanța de recurs reține că Ion Agrici a omis termenul prevăzut de norma citată, or, acesta a menționat că a lăsat actele avocatului după încheierea contractului de cesiune din data de 16 iulie 2015 și le-a recuperat după o perioadă de patru luni, respectiv din acest moment au încetat motivele ce justifică depășirea termenului de prescripție și a început curgerea termenului de 30 de zile pentru exercitarea dreptului la acțiune, pe când cererea de chemare în judecată cu solicitarea de repunere în termen, a fost înaintată abia la 18 noiembrie 2016.

În astfel de circumstanțe, rezultă că Ion Agrici a avut posibilitatea de a introduce acțiunea până la expirarea termenului de prescripție, fapt care însă nu a fost realizat și în consecință, justifică respingerea acțiunii ca fiind depusă tardiv, la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția.

Având în vedere că a fost omis termenul de înaintare a acțiunii, instanța de recurs menționează că intimatul Ion Agrici este sancționat de lege pentru pasivitatea sa față de respectarea termenului de prescripție.

Totodată, opunerea termenului de prescripție revendicărilor înaintate de către Ion Agrici, anihilează necesitatea examinării pretențiilor sale, astfel încât prin lege este stins elementul de protecție juridică a dreptului său material.

De altfel, o eventuală admitere a acțiunii civile depuse cu încălcarea termenului de prescripție este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice și ar duce inevitabil la violarea art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului.

În această ordine de idei, instanța de recurs invocă constatările Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Dacia SRL v. Moldova, hotărârea nr. 3052/04, § 75 din 18 martie 2008) în care s-a constatat inechitatea procedurilor și încălcarea prevederilor articolului 6 § 1 al Convenției prin examinarea de către instanța de judecată a unei acțiuni depuse peste termenul legal.

Curtea Europeană a notat că rolul jucat de termenele de prescripție este de o importanță majoră atunci când este interpretat Preambulul Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante, principiu care se aplică în special, interpretării de către instanțele judecătorești a prevederilor cu caracter procedural, cum ar fi termenul de prescripție pentru inițierea acțiunilor judecătorești.

Circumstanțele descrise permit instanței de recurs să conchidă că, instanțele de judecată au interpretat și au aplicat eronat prevederile legii, motiv din care actele judecătorești de dispoziție în partea repunerii în termen și admiterii cererii de chemare în judecată a lui Ion Agrici, nu pot fi menținute ca fiind legale și întemeiate.

Sebsecvent celor relatate, decizia instanței de apel urmează a fi casată și în partea în care a fost încasat din contul lui Alexandru Mereuță în beneficiul lui Ion Agrici cheltuielile de judecată pentru asistența juridică suportate în instanța de apel în sumă de 4000 lei, deoarece reieșind din specificul respingerii cererii de chemare în judecată depusă de Ion Agrici nu mai sunt aplicabile prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit cărora instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Cât privește acțiunea reconvențională depusă de Alexandru Mereuță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta corect și întemeiat a fost respinsă de către instanțele de judecată, întrucât argumentele acestuia nu au fost probate în sensul cerințelor înaintate.

Astfel, după cum s-a constatat, prin acțiunea reconvențională Alexandru Mereuță a solicitat recunoașterea și declararea nulă a recipisei din 25 iulie 2012 întocmită între Alexandru Mereuță și Vitalie Pasevin privind împrumutul sumei de 5000 euro, cât și declararea nulă a contractului de cesiune de creanță din 16 iulie 2015 încheiat între Vitalie Pasevin și Ion Agrici.

Ca teme de anulare a actelor juridice menționate, Alexandru Mereuță a invocat prevederile art. 195, 216, 217, 221, 228 Cod civil.

În conformitate cu prevederile art. 216 Cod civil, actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută). Actul juridic poate fi declarat nul, în temeiurile prevăzute de prezentul cod, de către instanța de judecată sau prin acordul părților (nulitate relativă).

Potrivit art. 217 alin. (1) și (3) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu. Acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

În baza art. 221 alin. (1) Cod civil, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

Din sensul normei enunțate, rezultă că actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 – intenția de a da naștere, modifica, sau stinge drepturi și obligații civile.

La fel, una din condițiile de valabilitate a unui act juridic este consimțământul, care prin prisma art. 199 Cod civil, reprezintă manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

Pornind de la prevederile menționate, instanța de recurs conchide că, în speța dată, consimțământul părților de a încheia un contract de împrumut a fost cu certitudine confirmat, fiind exteriorizat prin voința părților de a încheia actul juridic, motiv din care argumentele invocate de către Alexandru Mereuță cu referire la existența temeiurilor de nulitate a contractului de împrumut urmează a fi apreciate ca neîntemeiate și lipsite de suport probator.

În această privință, instanța de apel corect a reținut că actul juridic încheiat, care la caz a îmbrăcat forma unei recipise, este valabil și licit, întrucât prin înscrisurile administrate nu a fost dovedită existența intenției părților contractului de împrumut de a încheia un act juridic fără ca acesta să producă efecte juridice.

Or, însuși Alexandru Mereuță a recunoscut că Ion Agrici a fost prezent la întocmirea recipisei din 25 iulie 2012, ceea ce confirmă că această înțelegere de împrumut a avut loc în realitate, nefiind dovedită întocmirea unui act juridic fictiv, deoarece Alexandru Mereuță prin recipisa eliberată și-a asumat obligația în calitate de împrumutat, însă nu față de Ion Agrici, dar față de Pasevin Vitalie, care ulterior prin procura din nr. 2439 din 3 iunie 2015 l-a împuternicit pe Ion Agrici să se

adreseze în vederea restituirii împrumutului acordat lui Alexandru Mereuță în mărime de 5000 euro.

Prin urmare, sunt lipsite de temei și alegațiile lui Alexandru Mereuță care invocă că contractul de cesiune a creanței din 16 iulie 2015 este un act juridic fictiv și simulat, scopul căruia este să dea în mod intenționat o impresie falsă referitor la presupusa datorie, ori și aceste afirmații sunt combătute de însuși Alexandru Mereuță care prin cererea reconvențională recunoaște primirea parțială a sumei pretins a fi încasată.

Totodată, instanța de recurs observă că în cererea reconvențională Alexandru Mereuță a menționat că a fost obligat de către Agrici Ion să elibereze această recipisă pe numele lui Pasevin Vitalie, în acest sens invocând temei de nulitate prevederile art. 228 Cod civil, potrivit căruia actul juridic a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia din părți poate fi declarat nul de instanța de judecată chiar și în cazul în care autorul dolului estima că actul juridic este avantajos pentru cealaltă parte.

Instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 233 alin. (1) Cod civil, persoana îndreptățită are dreptul să ceară anularea actului juridic pentru temeiurile stipulate la art.227, 228 și 230 în termen de 6 luni de la data când a aflat sau trebuia să afle despre temeiul anulării.

Respectiv, în condițiile în care Alexandru Mereuță invocă că ar fi fost obligat să semneze recipisa de împrumut, acesta avea dreptul, conform dispozițiilor art. 233 Cod civil, să depună în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată prin care să solicite declararea nulității acestei recipise, drept ce nu a fost valorificat de către acesta în termenul stabilit de lege, care a optat să formuleze o astfel de acțiune doar după ce a fost inițiat un litigiu cu privire la restituirea împrumutului.

În această ordine de idei, instanța de recurs apreciază ca fiind legală și întemeiată concluzia instanțelor de judecată referitoare la respingerea acțiunii reconvenționale, întrucât nu a fost stabilit niciun temei de nulitate a recipisei din 25 iulie 2012 și a contractului de cesiune din 16 iulie 2015.

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebai și alții contra Franței din 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Curtea a menționat că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes”, consideră necesar de a respinge și alte argumente invocate în recurs în privința respingerii acțiunii reconvenționale, cu atât mai mult, că argumentele date nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate în această parte.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Alexandru Mereuță, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea în care a fost repusă în termen și admisă cererea de chemare în judecată depusă de Ion Agrici, precum și în partea încasării

cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică suportate în instanța de apel, și în această parte a emite o nouă hotărâre prin care a respinge cererea de repunere în termen și a respinge acțiunea depusă de Ion Agrici ca fiind depusă cu expirarea termenului de prescripție extinctivă, cu menținerea în rest a hotărârilor contestate.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Alexandru Mereuță reprezentat de avocatul Ion Palii.

Se casează decizia din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Agrici împotriva lui Alexandru Mereuță, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la repunerea în termen, restituirea împrumutului și încasarea cheltuielilor de judecată, și cererea reconvențională depusă de Alexandru Mereuță împotriva lui Ion Agrici, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la declararea nulității recipisei, contractului de cesiune de creanță și încasarea cheltuielilor de judecată, în partea în care a fost repusă în termen și a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Ion Agrici, precum și în partea încasării cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică suportate în instanța de apel, și în această parte se emite o hotărâre nouă prin care:

Se respinge cererea lui Ion Agrici cu privire la repunerea în termen a cererii de chemare în judecată.

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Ion Agrici împotriva lui Alexandru Mereuță, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la repunerea în termen, restituirea împrumutului și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depusă cu expirarea termenului de prescripție extinctivă.

În rest, decizia din 19 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 26 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea respingerii cererii reconvenționale depusă de Alexandru Mereuță împotriva lui Ion Agrici, intervenient accesoriu Vitalie Pasevin cu privire la declararea nulității recipisei, contractului de cesiune de creanță și încasarea cheltuielilor de judecată, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

judecătorii

Valeriu Doagă

Svetlana Filincova

Nina Vascan

Victor Burduh

Tamara Chișca-Doneva